

Posamezna številka:

1 krono.

TABOR* tiskajo vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 15. uri z do umom naslednjega dne ter stane celotno 180 K, polno 90 K, odtisno 45 K, mesečno 18 K. Inerenti po dogovoru. Pri vsaki naročnici objavi popust.

Društvo se pri naročniku "TABOR" Maribor, Jurčičeva ulica št. 4.

POŠTNINA PAVŠALIRANA

TABOR

Posamezna številka:

1 krono.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon uradnih št. 278. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, prilike, čeno. Telefon št. 24. SVA poštna uradna št. 11 707.

Na naročila brez denarja se ne sprejema. — Nakopi ni se vrnejo.

Leto: II.

Maribor, sobota 5. februarja 1921

Številka: 28.

Izmenjava ratifikacijskih listin rapalske pogodbe. Giolitti o italijan. socialistih. Cehoslovaško-romunski spor. Verski razkol na Cehoslovaškem.

Obisk pri novem vladnem komisarju.

Maribor, 4. februarja.

Ravno mesec dni je, odkar imamo v Mariboru na mestnem magistratu novega vladnega komisarja, že tretjega po svojem značaju. Občinstvo, ki se sicer prav nič ne zanima za mestno gospodarstvo, ima pa polna usta kritike in zabavljanja, je kajpada tudi radovedno, kakšen je in kakšen bo novi mož, ki je prevzel od prednika dr. Leskovarja mestno upravo in gospodarstvo. Da ustrezno tej radovednosti, smo poslali člana našega uredništva na obisk k novemu mestnemu načelniku. Novi vladni komisar, ozir. gerent g. dr. Poljanec je našega urednika zelo prijazno sprejel, se odtrgal od dela ter radevolje podal pojasnila na razna vprašanja. V kolikor bi znal vspeh tega obiska javnost zanimati, podajamo nastopno sledeča pojasnila:

„Maribor se mi zelo dopade“, je odgovoril na tozadevno vprašanje. „Sprito svoje ugodne lege ima kot obmejno mesto še lepo bodočnost, zlasti v razvoju trgovine in obrti. Samo bojim se, da se je politično-strankarsko že pregloboko razoral. Nam je treba edinstvi, vzajemnega smotrenega gospodarskega dela — to bi morala biti vsaj do popolne konsolidacije obstoječih razmer naša glavna politika v Mariboru.“ — Zalibog, da je temu tako, je pripomnil obiskovalec; toda upajmo, da se bodo tudi med sedanjimi strankami našli možje, ki so glede skupnega gospodarskega dela istih nazorov z vami, g. doktor. Je stari svet že odstopil? — Da, ta je že odstopil in pričakujem, da bo že v najkrajšem času imenovan novi. Imen vam seveda še ne morem imenovati, pač pa

vam lahko povem že število razmerja po strankah in sicer: 4 od JDS, 4 od NSS, 3 od SLS, 8 socialistov ter 5 zastopnikov posameznih stanov; ti slednji upam, ostanejo dosednji. Ze v nekaj dneh smete pričakovati prvo sejo tega novega sosveta.

Moja iskrena želja pa je, da novi sosvet ne bo samo nekako formalno opravil svoje posle s tem, da se udeležuje samo sej, ampak da bo resnično delal, se vživel v mestno gospodarstvo, kakor bi bil pravi občinski svet. Caka nas vse skupaj ogromno dela, katerega bo treba razdeliti v odseke in pododseke, katerih vsak prevzame tudi odgovornost za resno in uspešno delo.

Mestni gospodarski urad se sicer likvidira, toda imamo izven njega pri tolikem številu mestnih podjetij vse polno dela. Predvsem mi povzroča skrbi mestna plinarna, katero bo treba preurediti, obratno moč z dvojnatin plinom pomnožiti, če se bo namreč za to izrabo plina prigrasilo dovolj interesentov iz trgovskih in obrtniških krogov, če se bodo tudi privatne stranke odločile za cenejšo kurjavo s plinom, oziroma vporabo plina za kuhinje, mesto gotovo dražjega kuriva z drvmi. Tu treba pa preje, kot se mestna uprava spušča v ogromne stroške preureditve plinarne, ugotoviti vprašanje električne naprave na Fali, razrešiti potem že stari načrt mesta, na Felberjevem otoku zgraditi novo električno centralo in glede vporabe plina za kuhinjsko kurjavo treba ugotoviti, kako je z našim lesom, z ozirom na izvoz, cene in nabavo. To vse so vprašanja, s katerimi se bo moral baviti novi sosvet. Začasno se poskušam seznaniti s posameznimi mestnimi podjetji in načrti izboljšanja glede produktivnosti ter obče koristi. Nerešeno je tre-

notno še vprašanje glede mestne elektrarne, ker ni še gotovo, kako se bo tozadevno odločilo okrajno glavarstvo ter okrožno sodišče. Kar se tiče takozvanega mestnega električnega podjetja, sem še le na potu poizvedb. Gotovo je, da bomo morali mestno plinarno vnaprej bolje oskrbeti z zalogo premoga, da obrat ne zaostane pri morebitnih prometnih ali drugih ovirah.

Ena prvih skrbi novega sosveta bo tudi poprava cest in ulic, ki se danes nahajajo v zares žalostnem stanju. Tu bo treba razrešiti pravno vprašanje razmerja z hišnimi gospodarji. ... Pri tej priliki je naš obiskovalec g. vladnega komisarja opozoril, da so bile dosedaj gotove ulice, zlasti takozvano Magdalensko predmestje, skrajno zanemarjene in zapostavljene. G. vladni komisar, ki je to napako tudi že sam opazil, je izjavil, da on ne pozna izjem; vse, kar nosi mestna bremena in dolžnosti, imej in vživaj tudi sorazmerne pravice in dobrote.

G. vladni komisar je obiskovalcu potožil, kako malo zanimanja za mestno gospodarstvo je našel pri našem občinstvu. Skozi 14 dni je bil razporežen vsakomur na vpogled proračun za l. 1921, toda niti eden se ni potrudil in se zanj zanimal. Proračun znaša 10,882.000 K s kritjem 6,400.000 K, torej s primankljajem nad 4 milijone. Za ta primankljaj treba najti dohodkov. Mestna uprava sama stane 4 milijone, uprava mestne imovine pa 3,700.000 K. Za popravilo in napravo cest je določeno 1,380.000 K, dočim je bilo za l. 1920 dotiranih samo 360.000 K in za l. 1919 samo 69.000 K.

Za primerno in okusno olepšavo mesta na javnih prostorih in nasadih se je g. vladni komisar jako zanima. Uvidel je takoj ob prihodu, da čaka tu naše „Olepševalno društvo“ še mnogo dela,

a za to treba zainteresirati vse občinstvo. V Celju, od koder je prišel g. dr. Poljanec k nam, so Slovenci v enakem društvu in ob enakih narodnostnih razmerah že v kratki dobi osamosvojitve do-prinesli dokaz, da tudi oni razumejo vdejsviti čut za lepoto; treba je to tudi Nemcem s samostojnim vztrajnim delom dokazati, nakar bodo tudi prešli iz pasivne vloge do aktivnega sodelovanja. — Izbrivši to priliko, pravi naš urednik, sem g. gerenta opozoril, da treba našim javnim straniščem posvečati večjo pozornost glede na snago in pa, da se jih s primernimi nasadi vsaj malo prikrije, kar je posebno potrebno pri novem strnišču poleg državnega mosta ter onega v Magdalenskem predmestju.

„Naše tržno nadzorstvo, g. vladni komisar, naravnost kriči po temeljiti reorganizaciji.“ — Vem, a v to svrhu treba treba še marsikaj preurediti, kar je v sorodni zvezi s tem referatom.

„Uvažujoč sedanje razmere, želim biti s sodelovanjem delavnega sosveta predvsem dober, pravičen gospodar vsem, ki tvorijo mesto, to je moja glavna naloga v Mariboru.“ „In mi vas bomo po možnosti podpirali z nasveti, pa tudi s kritiko, če ž njo vselej ne zadenemo v črno, pa nam jo vrnite, g. vladni komisar.“

S tem je končal naš prvi obisk pri novem, osebno zelo simpatičnem g. vladnem komisarju.

Notranja in zunanja politika.

* Seja ustavnega odbora. V petek ob 10. uri se je sestel ustavni odbor ter pričel z načelno ustavno debato. Minister za konstituantno je podal obširen ekspozé o motivacijah k ustavnemu vladnemu načrtu.

To vodo se z lahkoto dobi iz njih, če se jih segreje do 100 stopinj Celzija. Nekateri drugi in vestigatorji so našli na meteorih celo mineralizirane utise bakterij, manjših golov (ne morskih) itd.

Meteori ne padajo na zemljo navpično iz prostora. Oni se vrte v velikih krogih, ki se polagoma zmanjšujejo in radi svojega vrtenja vzame leta, predno padejo na zemljo, dasi so razmeroma v bližini nje. Tekom tega vrtenja se drgnejo z zrakom in se pri tem ugrejejo. Na svoji poslednji poti se vžgejo in v veliki večini zgorijo predno padejo na tla. Samo kameniti meteori puščajo za seboj žareč rep. Pogostoma eksplo-dirajo in včasih z velikanskim pokom, katerega bi bilo mogoče slišati do 200 milj daleč. Ko meteor pade, se navadno radi svoje velike hitrosti zakoplje v zemljo. Eden največjih kamenitih meteorov, sestavljen večinoma iz kristaliziranih organskih ostankov, je padel leta 1890 pri Farmingtonu, Kansas, in je tehtal 136 funtov. Ob padcu je gorel. Neki farmar je v neposredni bližini popravil svoj voz, pod katerim se je nahajal.

(Konec prib.)

Dr. W. H. Ballou.

O meteorih.

(Dalje.)

Poleg tega je še to. Meteorov, ki potujejo okoli našega solnca, je tako ogromna množina, da je ne moremo zapopasti. Če hočemo torej trditi, da so se meteori odkrili od naše zemlje, tedaj moramo reči, da je bila naša zemlja predno se je to zgodilo, najmanj tisočkrat večja nego je danes. In končno je še nepojmljiva množina meteorov, ki se ne vrte okoli našega solnca. Tu je še drugi zakon o nebesni mehaniki in drugem, toda prostor ne dopušča, da bi se spustili v podrobna razpravljanja o njem.

Na kratko lahko rečemo, da je znanost na dobrem temelju povsem zavrgla teorijo, da so meteori izstrelki naših ognjenikov.

Zaključni dokazi, da so kameniti meteori deli nekega sveta, ki je bil tak kot naš, so se našli v številnih litoliti, toda še največ v enem, ki je padel v bližini Kuyahinya na Ogrskem. Ta tehta 550 funtov in se sedaj nahaja v Narodnem muzeju na Dunaju. Ta meteor je natančno preiskoval dr. Otto Hahn,

mednarodno pripoznan geolog in fizik. Cujmo, kaj nam on pripoveduje o tem:

„Organske oblike v tem meteoru so vse priproste kakor gobe (morske), korale, krinoidi itd., majhne po obliki, toda popolne po svoji zunanji in notranji sestavi.“

Samo mehki deli manjkajo. Vse drugo je ohranjeno kakor je bilo tedaj, ko so te živalice živele in se gibale v vodi. Stebelca krinoidov kažejo to najjasnejše, ker so značilno zavita, navita, zamotana in pogostoma zlomljena, kar kaže na njihov slaboten odpor napram njihovim krušečim sosedom. Polokrogli udi se dele v plasti, te v cevke z vejami podobnimi ročkami, katere veže kanal. Potem se razvije v krono med temi udi ali ročkami in točka njihove rasti, priprost krinoid, je tu.

Drugi znamenit raziskovalec, ki potrjuje delo Hahna, je nemški kemik in fizik Cohen. On pravi:

Vodikogljikov (hydrocarbons: organskih snovi v meteoritih) je več vrst. So sestavine ogljika, vodika in žvepla; sestavine ogljika, vodika in kisika itd. Vodikogljiki zlasti označujejo ogljikove meteore in se jih dobi potom obdelovanja z alkoholom in etrom. — To so

smolnata telesa, ki popolnoma izhlapijo, če se jih izpostavi vročini.

Ce se jih segreva v zaprti cevi, se najprej raztopijo in potem razkrojijo, tvoreč brezliččen ogljik in olje, ki ima duh po toščici.

Dalje pravi o meteorih, ki se vžgejo, ko padajo na zemljo, kar vidimo lahko vsako jasno noč in pravimo, da se zvezda utrne:

„Padajoči meteori se navadno vžgejo in svetloba traja včasih po več minut. To dokazuje, da se v meteorih nahaja ogljikova snov ali oglje in ogljikova snov je ostanek življenja. Velik meteor, ki je padel pri Hesslu, je bil spremljan s svetlobo in nanjem se je našlo rjavocrn prah, ki je vseboval 71 odstotkov ogljene snovi. Nekateri meteoriti padejo, ne da bi zažareli, kar dokazuje, da se pri padanju niso segreli do take višine, da bi se vžgali, drugi zopet padejo popolnoma mrzli.“

Kameniti meteori imajo istotako vodo kot kisik v zapopadljivi množini, njihova snov je luknjičasta. Če se ne najde v njih vode, se opazi v malih luknjicah rjo, ki dokazuje, da je bila v njih voda. — Množina vode v njih znaša navodno od 6 do 11 odstotkov.

* **Pogajanja z zemljoradniki** so odgodena, dokler zemljoradniki ne predložijo svojega ustavnega načrta.

* **Enodomni sistem.** Demokratski klub se je razen dveh poslancev v celoti izjavil za enodomni sistem. Isto bodo storili najbrž tudi radikalci.

* **Razdelitev ministrstev.** Ker je dosedanji minister pravde in konstituante Trifković preobložen z delom, se bo ministrstvo pravde osamosvojilo. Trifković ostane minister konstituante, pravdo pa prevzame najbrže radikalec Marko Gjurič.

* **Zajedničarji in klerikalci.** Izjava zajedničarjev, da so za federalizem, je spravila klerikalce v zadrego, ker so doslej trdili, da niso za federalizem, nego le za širšo avtonomijo. Po tej izjavi je tudi skupno delo z muslimani nemogoče.

* **Zajedničarji federalisti.** V četrtek se je vršilo v Zagrebu posvetovanje Hrvatske Zajednice, na katerem je poročal o splošnem političnem položaju dr. Drinković. Po debati je bil sprejet sklep, po katerem se jemlje z odobrenjem na znanje razloge, radi katerih so zajedničarski poslanci položili zakletvo, v kar jih je prisilil poslovnik. Svet zajednice pa zahteva, da njeni poslanci takoj zapuste konstituanto, kakor hitro bi uvedeli, da se hoče dati državni ustava, ki ne bi zadovoljila zahtev „hrvatskega“ naroda. Dr. Polić je poročal o ustavnem načrtu Narodnega kluba, kateri je že predložen ustavnemu odboru. Ta ustavni načrt predvideva Jugoslavijo kot federalistično državo.

* **Za priklonitev Avstrije k Nemčiji.** V četrtek so bili pri zveznem kancelerju Mayru zastopniki zveznih dežel avstrijske republike, ki so zahtevali, naj se izvede ljudsko glasovanje glede priklonitve Avstrije k Nemčiji, kar se bo najbrže tudi storilo.

* **Odkrite komunistične zarote v Nemčiji.** Kakor poročajo listi iz Magdeburga, so odkrile oblasti v Lendalu in Magdeburgu priprave za nov komunistični puč. Med mnogimi aretiranci je tudi znani komunist Vater.

* **General Badoglio,** šef ital. gen. štaba, je razrešen svojega posla. Mesto njega je imenovan general Baccari.

* **Francozi in Kemal-paša.** Admiral Dumesnil, poveljnik francoskih čet v Carigradu, je stavil vladi Kemala-paše ultimatum, v katerem zahteva, da se takoj izpuste francoski vojaki, ki so bili vjeti v Čunguldaku, sicer bo mesto bombardiral.

* **Indijci proti angleški nadoblasti.** Po vestih „Agence Havas“ iz Bombaya se propaganda indijskih dijakov, ki pozivajo domače prebivalstvo, naj se upre angleški uprava, dnevno širi.

Zanimivosti.

Skrivnost samostana Märiedal Daleč od sveta v dolini preraščeni z mogočnimi hrastovimi gozdovi leži v področju strašburške škofije samostan karmeličank, imenovan Märiedal. Poleg njega se nahaja romarska cerkev, okrog njega pa visoki zidovi, za njimi mir, odrekanje, molitev in delo. Tih in neznan je bil ta samostan, nikoli ni govoril širni svet o njem, dokler ni sedaj nenadoma postal predmet vseobče govorice, ki so od ust do ust priromale končno tudi v pariško in po pariškem v drugo časopisje. Kaj se je dogodilo? Nekaj, kar se doslej v tem redu še nikoli ni: karmeličanke samostana Märiedal so odrekale papežu pokorščino... S časom je namreč uspelo sestram, da so postale neodvisne od strašburškega škofa, samostan je bil odvojen škofovi oblasti ter dodeljen v nadoblast edinole

Rimu, odnosno generalu karmelitskega reda in ko je hotel škof vseeno napraviti vizitacijo, so ga sestre potisnile preko klavzure ter ga niso pustile notri. Kakor z strašburškim, tako pa so storile tudi z vsemi ostalimi škofi, ki so hoteli k njim in ista usoda je doletela tudi papeževnega poslanca samega. Tudi njega so spodile, tudi njemu niso dovolile ustopa ter mu odrekale vsako „konferenco“ z njimi. Vsled tega jih je papež izobčil ter odvzel pravico maševanja v njihovi romarski cerkvi. Vse zaman, sestre se ne vdajo, one žive kakor samostojna in neodvisna samostanska republika v tihem dolu sredi gostih hrastovih gozdov. Nikomur, niti škofu, niti papežu, niti komu drugemu ne pojasnijo, kaj jih je do tega privedlo, zakaj so to storile. Seveda pa temveč govore in pojasnujejo govorice, ki krožijo po deželi okrog, govorice, ki postajajo od dne do dne bolj romantične. Končno so se sedaj odločili pariški listi ter so poslali k njim svoje reporterje, pa tudi tem se je dogodilo isto, kakor škofom in drugim. Vrnili so se praznih rok in štrajk karmeličank v Märiedalu je ostal še nadalje tajna. Bogzna, če bo svet sploh kdaj izvedel za skrivnost samostana Märiedal?

Dnevna kronika.

— **Stroßmayerjeva stošestletnica.** Včeraj je poteklo stošestlet, odkar se je rodil veliki Jugosloven, djakovski škof Josip Juraj Stroßmayer. Rojen je bil namreč 4. februarja l. 1815 v Osjeku.

— **Pomočnik delegata ministra financ v Mariboru.** V četrtek je prišel pomočnik ljubljanskega delegata ministrstva financ na revizijo v Maribor. Revidira že dva dni tukajšnje finančne oblasti in tudi carino. G. pomočnik pozna izredno dobro vse naše finančne zakone in predpise do podrobnosti. Pri svojem poslovanju nastopa zelo fino in se je obrnil skoro do vsakega uradnika s vprašanjem, kako bi se po njegovem mnenju delo in poslovanje v dotični stroki poenostavilo ter olajšalo. Pri uradništvu je zapustil g. pomočnik kljub svoji strogosti kar najboljši utis. — Naša javnost sprejema to poročilo z zadoščenjem in upa, da bo vspeh te revizije zlasti pri carinarnici čimpreje viden: uradnik je lahko kljub svoji strogi vestnosti fin in prijazen!

— **Mariborski mestni muzej.** V Cankarjevi ulici se nahaja naš „mestni“ muzej, last muzejskega društva. Iz dosedanjega poteka je treba vedeti, da je muzej ustanovil l. 1903 lani umrli zdravnik dr. Amandus Rak, seveda s pomočjo denarne pomoči mesta in mestne hranilnice. Duša in edini delavec v odboru je bil istotako dr. Rak sam. — Prvotno se je muzej nahajal v sedanji Razlagovi ulici; ko pa je okrajna sodnija premestila svoje zapore iz sedanje Cankarjeve ulice k justični zgradbi, popravilo je mesto dotično poslopje in ga prepustilo muzeju; zato pa je društvo dovolilo magistratu, da imenuje dva zastopnika v društveni odbor. — Poslopje je natlačeno polno z zanimivimi in dragocenimi predmeti; treba bi bilo, da bi se pridobili še novi prostori. Pred vsem pa je treba, da pride večak, ki se bo hotel in mogel popolnoma posvetiti muzeju ter ga strokovno upravljati. Muzejsko društvo je bilo doslej popolnoma nemško. Slovenci smo imeli svoje Zgodovinsko društvo, ki je ravno tako nabiralo predmete za svoj muzej, poleg tega pa doslej izdalo že 15 letnikov „Casopisa za zgodovino in narodopisje“; društvo je nabralo že veliko knjižnico, katero bi rado preustrojilo v javno študijsko knjižnico, če bi že vendar enkrat dobilo primerne in stalne prostore.

— **Posredovalec za nemčurje.** Kakor nam poroča neki dopisnik, je v mariborski okolici nameščen orožniški stražmešter, ki prav pridno posreduje za razne nemčurje in nekdanje in še sedanje naše smrtno sovražnike ter se tudi sicer rad baha s svojimi bivšimi avstrijskimi odlikovanji, iz česar bi se dalo sklepati, da tudi sam ni mnogo bolj zaveden. Po naši sodbi taki ne-

zanesljivi ljudje ne spadajo na tako važna mesta na našem obmejnem severu.

— **Izgnan pustolovec.** Tukajšnja policija je izgnala madžarskega državljanca Emila Knapa, pristojnega v Sopronj, ki je postopal po mestu ter se izdajal za pomorskega kapitana.

— **V Jugoslavijo pristojne ljudi,** katere avstrijske oblasti izganjajo iz N. Avstrije v domovino, ker so ali brezposelni in brez sredstev, ali pa iz kakega drugega razloga, prevzemajo naše oblasti brez vsake ovire, dasiravno ti ljudje nikdar nimajo potnih listin, ki so potrebne za prekoračenje meje. Po običajni policijski kazni se taki ljudje odpošljejo od naših oblasti v njihovo domovinsko občino. Popolnoma drugačno pa je postopanje avstrijskih oblasti. Onstran meje zavrnejo vsakega v Avstrijo pristojnega izgnanca, ki ga naše oblasti iz enakih razlogov pošljejo preko meje. Avstrijske obmejne oblasti se pri tem sklicujejo na okolnost, da ti ljudje nimajo potnih listin in da iz ničesar ne izhaja, da so res pristojni v Avstrijo. Na ta način prihajajo zavrnjeni nemškoavstrijski izgnanci zopet čez mejo nazaj k nam. Ta skrajno čudna kulantnost avstrijskih oblasti napram lastnim državljanom ima za posledico, da se v naših obmejnih krajih nabirajo večkrat našo javno varnost ogrožajoči elementi, katerim oblasti ne morejo dopuščati prosto gibanje in ki polnijo vsled brezobzirnosti avstrijskih oblasti le naše zapore. Brez ozira na moralno kakovost večine teh ljudi je vendar nečloveško, da tudi mnogokateremu siromaku, ki bi rad zopet prišel v svoj domači kraj, avstrijske oblasti s svojim postopanjem onemogočajo povratek v domovino in s tem otežujejo poslovanje obmejne kontrole. Potrebno bi bilo, da se naš obmejni komisar v Spilju, gosp. Sterlini, zavzame za to, da se uveljavi v tem pogledu reciprociteta v postopanju obmejnih oblasti.

— **Ne tako visoko.** V včerajšnjem poročilu o prispevkih za ogled dekoracije ponesrečenega „Bergfesta“ je hudomušen škrt iz pet tisoč napravil 50 tisoč, in iz devet tisoč tudi kar 90 tisoč. Ne, tako visoko še tudi nemški šovinizem v Mariboru ni vzrastel.

— **Nežna usta nemških dam.** Te dni splošne nemške žalosti smo se le prav spoznali dušo nemške žene. Dočim so se moški javno vzdrževali žaljivih kritik in so tem bolj udrihali po „windische Hunde“ med štirimi stenami in po dopisih v graške liste, se nemške žene tudi one iz izobraženih slojev niso mogle niti ne na ulici vzdržati, da ne bi bila povedala nežna usta, česar je bilo prepolno sree. Izrazi kakor: Schweine, Schweinskerle, G'sindel itd., so kar frčali po ulicah. Toliko previdne so bile, da niso zraven rabile določenega pridevnika „windische“. To pa tudi se le, odkar je nek Ljubljčan slišal še hujske psovke in je dotične zasledoval. A tudi napram svojim ljudem so rabila nežna usta samo — svinjino. Prvi večer romanja v Götzovo dvorano so se namreč ravno odlične nemške dame rotile, češ, „jeder Deutsche ist ein Schwein, der nicht das kleine Opfer herbringt“. Naj za danes samo konstatujemo to kulturo iz nemških nežnih ust.

— **Starejšine „Triglava“** se vabijo danes, v petek zvečer ob 20. uri na važen sestanek v restavraciji „Maribor“, I. nadstr., „Česki klub“.

— **Namesto na ples — 100 K.** Tukajšnji trgovec g. Pintar daruje Jugosl. Matici znesek 100 K, ker se vsled boleznih ni mogel odzvati vabilu na ples v Slov. Bistrico. Če bi vsi temu vzgledu sledili, kako bogata bi postala še ta predpust naša Jugoslovenska Matica.

— **Planinski raj,** kakor ga Maribor še ni videl, pripravlja naša podružnica Slov. plan. društva v Götzovi dvorani za soboto večer. Planinski raj je delo našega slovečega umetnika profes. Cotiča. Ze radi veličastne dekoracije same ne sme nihče izostati od našega planinskega rajanja.

— **Pustno nedeljo vsi v Strnišče!** Vsi, ki premišlujete, kam na pustno nedeljo, zglasite se tukaj pri „Jugosloven. Matici“ (pisarna v Sodni ulici 32), ki vam

preskrbi poseben vlak v nedeljo popoldne v Strnišče, kjer nas čaka izreden užitek med ruskimi brati. Udeležencev za poseben vlak zadostuje vsaj 300. — Treba pa, da se vsak takoj prijavi.

— **Klub rezervnih častnikov** ima l. občni zbor v petek 11. februarja ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma. Pristop je javiti do 11. febr. opoldne ustno ali pismeno dr. Pivku, profesorju na učiteljsku. — Pripravljalni odbor.

— **Abonenti slov. nar. gledališča.** Prosimo cenjene abonente, da zahtevajo v gled. blagajni vabila za gled. reduto, ker nimamo naslovov, da bi jih poslali vsakemu po pošti. — Tudi drugo cenj. občinstvo, ki želi posetiti reduto, pa nima vabila, naj se potruži v dnevno blagajno, kjer se mu izroči. Pričakovati je, da uspe reduta kar najsijajnejše v najlepšem pustnem razpoloženju — brez hrupa in vrišča — ob ubranih zvokih naše priljubljene vojaške godbe in pri zlati vinski kapljici. Med plesnim odmorom ob polnoči deluje kabaret s prvovrstnimi komadi. — Pripravljalni odbor.

— **Višji šolski svet za Slovenijo** je po nalogu beograjske vlade razpuščen ter se bo novi višji šolski svet sestavil po novem sistemu. To važno odredbo mora z veseljem pozdraviti vsa naša napredna javnost.

— **Trgovski nameščenci pozor!** Ker se še do danes na zadnji članek pod tem naslovom nekateri nastavljenici niso odzvali, se ponovno in v lastnem interesu pozivljajo, da javijo pomočniškemu odboru pismeno, koliko plače so prejeli v zadnjem mesecu in koliko službenih let imajo; dalje, ali se jim je izplačal 40% povisek od 1. decembra 1920 daje ali ne. Dopisi naj se pošiljajo pod naslovom: Pomočniški odbor Gremija trgovcev v Mariboru, Slovenska ulica 8.

— **Dramatična šola.** V petek, dne 4. t. m. se prične pouk v privatnem kurzu in sicer od 6.—8. ure v desni pritlični sobi l. dekliske šole na Slomškovem trgu. — Kdor se želi še vpisati, stori to lahko še v petek med 16. in 20. uro v šoli in v nedeljo med 14. in 15. uro v moji garderobi v gledališkem poslopju, v I. nastropju. (Vhod iz Slovenske ulice.) — Poduk se bo raztezal čez vso sezono. Vršile se bodo tri javne produkcije: prva — recitacija, deklamacija in pantomima, druga — scene iz dram, literature in enodejanke, tretja — vprizoritev celotnega vodnega dramatičnega dela. — Milan Skrbinšek.

— **Kmečka ohceta.** Danes, v petek ob 20. uri zvečer generalna vaja v dvorani pri Götzu.

— **Planinski ples** začne točno ob 20. (8.) uri s nastopom kmečke ohceli. Posezite pridno po predprodaji, da ne zamudite to glavno, velezanimivo točko. Pokazite vsaj enkrat planinsko točnost! Opozorjamo, da je oboje mariborske podružnice SPD označeno s znakom na belem traku ter le ono donša iz planinskih šotorov pristno vince Slovenskih gor.

— **Stetje gluhaneme dece v področju mestne občine Maribor.** V svrhu sestave zanesljive statistike vse gluhaneme dece v Sloveniji naj se zglašijo vsa gluhanema deca do končnega 16. leta, stanujoče v mestni občini, dne 8. februarja dopoldne med 9. in 10. uro pri mestnem zdravstvenem oddelku, Stolna ulica 7, II. nadstr. (Glavna pošta).

— **Revolverski napad na carinškega uradnika.** Predvčerajšnjem, t. j. v četrtek, dne 3. t. m. je bil napaden ob pol 19. uri pri vili Alvis uradnik tukajšnje carinarnice g. Nepomucki od nekega neznanega individija, ki je oddal na imenovanega 7 strelav iz revolverja. K sreči pa ni zadobil Nepomucki najmanjše praske. Kakor se sumi, je napadalec identičen z nekim tihotapcem, ki je bil pred kratkim izpuščen iz zapor. Zločinca zasleduje policija in žandarmerija.

— **Ukinjenje veselja na Nemškem.** Kakor doznava „Korrespond. Hoffmann“, je sklenil nemški ministrski svet ukiniti s četrtkom vse veselice.

— **Dementi zaročitve princezinje Jolande.** V inozemskih listih razširjena vest v zaroki italijanske princezinje Jo-

lande s sinom nadvojvode Jožefa je po zagotovitvi iz Rima izmišljotina.

— **Nesreča v nemškem rudniku.** Ker je v sredo moštvo Libertovega rova v Dessau hotelo stopiti v kalijev rov, so strupeni plini omamili 60 mož. 4 so mrtvi, 9 jih je še v rovu.

— **Sv. Martin pri Vbg.** Za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je nadučitelj A. Gselman na veselici v Amerjevi gostilni v Sv. Martinu nabral 117 K za darovano smodko posebne kvalitete.

— **Guštanj.** Glede na našo svojočasno notico „Guštanski nemčurji“ smo prejeli sedaj pojasnilo, da učitelj, o katerem je dopisnik trdil, da je pel nemško pesem, ni več v službi ter torej s tem ni bil mišljen nobeden član sedanjega zavednega guštanskega učiteljskega.

Kultura in umetnost.

+ „**Mladost**“. Prošli torek nam je prinesel premijero Halbejeve drame „Mladost“, njegovo najboljši in edino delo, ki si je priborilo vsesplošno veljavo in bo gotovo ostalo stalno na repertoaru nemških in tudi drugih gledališč. Dejanje Halbejeve drame je enostavno: Pri župniku Hoppeju živi njegova mlada in lepa sorodnica Anica, kateri kaplan Gregor Zigorski prigovarja, naj gre v samostan. Ko pa pride na obisk mladi abiturijent Ivan Hartwig, njen polubratranec, se zaljubi vanj z vsem žarom prve ljubezni ter mu da tudi svojo nedolžnost. Ivana pa zasovraži Aničin polubrat Amandus, bebec, ki ga hoče ustreliti, zadane pa pri tem Anico. Toda Halbe je zgradil iz te snovi dramo, ki v svoji globočini in iskreni naravnosti učinkuje kakor malokatera druga. Najuspelejši pa so značaji poedinih oseb, načrtani močno in globoko, da žive pred nami pravo in resnično življenje. Naravnost nedosegljivo pa je pogodil Halbe v tej drami mladostno plamtenje in lahko miselnost obeh komaj se razcvetajočih mladih ljudi Ivana in Anice. V župniku Hoppeju je ustvaril dozorelega moža, ki se mu izkustva življenja iztrgala iz srca vse predsodke in ki ravno vsled tega sodi človeške slabosti in grehe mileje nego mladi kaplan Gregor, v katerem se bojati dve naravi, ena človeška, ki bi rada živela, a druga asketska, ki bi rada služila le Bogu. Vendar pa zmaga tudi nad njim človeška narava, čeprav se morda niti sam tega ne zaveda, kajti njegovo prigovarjanje Anici, naj se posveti samostanu, izvira bolj iz egoizma, da deklo ne postane last koga drugega, kot že ne sme postati njegova, kakor pa iz resničnega asketizma. Župnika Hoppeja je podal g. Nučič z vso ono mojstrsko dovršenostjo, ki smo je bili vajeni pri njegovih najboljših kreacijah, a kaplan Gregor je našel v g. Skrbinsku najboljšega interpreta. Ivan in Anica sta si po svojem mladostno razposajenem lahkomišelnem bivstvu podobna, vendar je ona za spoznanje resnejša, saj je znano, da ženska preje dozori do stvarnejšega presojanja nego moški. G. Zeleznik ter gđcn. Podgorska, ki sta nama predstavila Ivana in Anico, sta svojima ulogama znala dati dovolj resničnosti, le g. Zeleznik je v početku drame za abiturijenta, čeprav le 18letnega mladeniča, zašel predaleč v otročjost. Mlad abiturijent, ki se odpravlja na univerzo ni več kratkohladi otročaj. Da si ga tudi pisatelj ni zamislil tako, nam dokazujejo globoke besede, ki mu jih je položil v usta. Sicer pa je v tem oziru grešila s početka malo tudi gđcn. Podgorska. Oba pa sta v drugem, a osobito v tretjem dejanju to napako čisto izbrisala in popravila. Amandus je bebec in kot takega ga je ustvaril tudi g. Mikulič, čeprav tu in tam z malim pretiravanjem. Režija je bila pod vodstvom g. Nučiča prvovrstna. Gledališče skoro razprodano. — r.

+ **Koračnica „Amaconk“** iz operete „Caricine Amacork“, uglasbil Viktor Parma, je izšla ravnokar v založništvu knjigarne Vilko Weixl v Mariboru in sicer za sledeče glasove: klavir, harmonij, violino I. in II., bas, čelo, flauto in tamburi. Cena vseh glasov

skupaj je 40 K, s pošto 3 K več. Posamezni glasovi stanejo: klavir 10 K, harmonij 8 K in vsi drugi po 4 K razven poštne. V tisku so sedaj še sledeči komadi „Veseli pastir“ (valček), „Dva kupleta Moškota“, „Ce Peterburgu to povem novico“, „Moj ideal“ itd. Ker so naši okestri do sedaj večinoma bili navezani le na tuje komade, je ta napredek v domači godbi tembolj pozdraviti. Zato priporočamo vsa ta dela, ki bodo vedno izšla pod imenom „Lira“ cenjenemu občinstvu najtopleje. Dobe se tudi v vseh knjigarnah.

+ **Volaričev koncert.** Kakor smo že poročali, namerava pevsko društvo „Drava“ začetkom (najbrže 5.) marca nastopiti v svojem prvem večjem koncertu v proslavo primorskega glasbenika Volariča (ne Vilharja), kakor se je pomotoma poročalo. Koncert se vrši v Götzovi dvorani.

+ **Zrnje.** Izšla je 14. številka ter prinaša: Dragotin Marčinko: Sonet, Pred alejo, Dekle poje, V trenutku obupa. (Pesmi). — Janjo Glaser: Dragotin Marčinko. — H. Družovič: Muzikalni srednji vek. — Dr. Ljudevit Pivko: Dramatično pesništvo. — Antun Ivanovič-Mecger: Makso Halbe. — Lj. S.: Halbejeva drama „Mladost“.

+ **Josip Starč, Lisjakova hči.** Povest. Izdala Zveza kulturnih društev. Založila Tiskovna zadruga. V Ljubljani 1920. 80.130 str. Broš. K 16.—, po pošti 1.40 K več. Clanice „Zveze“ dobe knjigo potom „Zveze“ za K 12.—. Drugi zvezek knjižnice „Prosveti in zabavi“ je obnovil Josp. Staretovo povest „Lisjakova hči“. Lepa, mlada edinka bogatega ljubljanskega trgovca postane žrtev maščevalne tete. Pretkana zvodnica odtuji neizkušeno, samostansko vzgojeno nečakinjo njenemu mehkeemu soprogu ter jo spravi po spolzki poti samoljubja v naročje oboževanemu poročniku. Rodbinska žaloigra je podana s krepko realnostjo, ki ji mestoma ne manjka romantičnih primesi; s pristnim ljubljanskim življenjem pred dobrim polstoletjem, ko je bilo strelišče še središče raznih plesnih in maškeradnih zabav. Jos. Stare je prijeten pripovedovalec, zato bo našla njegova najboljša povest brezdvomno povsod dovolj hvaležnih čitateljev. Knjigo se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V petek 4.: Zaprt.
V soboto 5.: „Jesenski manevri“, izven ab.
V nedeljo 6.: Popoldne ob 15. uri „Mrak“, zvečer ob pol 20. uri „Pri belem konjčku“ iz ab.
V ponedeljek 7.: „Charleyeva teta“, gostovanje v Ptaju.
V torek 8.: Popoldne ob 17. uri „Rodoljub iz Amerike“, ab. C—19.
V sredo 9.: „Mladost“, Ab. B—20.
V četrtek 10.: „Jesenski manevri“, A—21.
V petek 11.: Zaprt.
V soboto 12.: „Misel“, izv. ab. Desetletnica umetniškega delovanja Milana Skrbinska.

Sokolstvo.

o **Sokolska maškerada se vrši na pustni torek v vseh zgornjih prostorih Narodnega doma.**

o **Na IV. rednem debatnem večeru** bo predaval profesor br. Schaup „O starogrškem telovadnem sistemu“ (pentafilon). S tem bo nadaljeval svoj cikel predavanj, katerega je začel zadnjo soboto. Predavanje je bilo zelo zanimivo in so bratje in sestre z napetostjo sledili predavateljevim izvajanjem, ki so bila prepletena s časi primernimi pripombami na naše sedanje razmere. Da je slušatelj še bolj navezal na se, je dal teka tudi svojemu zdravemu humorju. Kratko: predavanje je bilo na onem višku, ki ga poznamo pri br. Schaupu kot strokovnjaku in zato se nadeja prednjaški zbor obile udeležbe Sokolovega članstva na IV. večeru 5. t. m. v II. b-razredu drž. realke (pritličje desno). Začetek točno ob 20. uri. — Zdravo!

Ne pozabi naročnine!

Sodišče.

„Fijasko“, policijski pes v pokoju.

(Konec).

V tem času, ko se je to dejanje vršilo doli ob Dravi, je zgorej nasproti jetnišnice okrožnega sodišča v gostilni Schunko s svojo mirno vestjo sedel — Simon Wuthole. Ob tritrt na 21. uro je ugotovil, da se je za tisti večer zadosti okrepljal na duši in telesu. Odšel je proti domu skozi Ložniško ulico. Prišel je ravno prav v svojo nesrečo. V tistem trenutku je namreč dospel tja tudi „Fijasko“ zasledujoč svojo žrtev. In zdaj se je zgodilo nekaj, česar vsi akti dveh kazenskih inštantc niso mogli prav do žive vere dognati, namreč, zakaj se je „Fijasko“ zaletel ravno v gospoda Wutholeja. Kratkotamo, zaletel se vanj ter ga za nogo vgriznil. Simon Wuthole trdi, da je ta ljubeznjivost „Fijaskova“ stara navada tudi napram drugim ljudem, glede katerih čiste vesti tudi „Fijasko“ nikakor ni v dvomu. In zato je šel Wuthole preko te ljubeznjivosti. Tudi Daks in Harc se nista razburjala nad tem dogodkom; zaupala sta Wutholeju, da zasledujejo tatu, ki je bil malo preje na strehi usnjarske tovarne. To je tudi Wutholeja zanimalo in šli so vsi štirje, vstevši „Fijaskota“ na zasledovanje, dokler se jim ni pridružil še čuvaj Mor, kot glavni junak tega kriminalromana. Vseh pet, vstevši „Fijaskota“, je po brezuspešnem zasledovanju končno leglo k počitku. Če je „Fijasko“ sanjal o zmagi svoje kriminalistične bistroumnosti, tega ni v aktih. Pač pa stoji večkrat zapisano, da je Mor v globočini svoje čuvajske duše bil prepričan, da je njegov tovariš Wuthole zasledovan tat. In ker je drugi dan vpricho drugih prepričanju dal preglasnega duška, ga je Wuthole tožil. Prvi sodnik se je osebno podal na lice mesta, da tam vidi, kako in kje je tat skakal in plezal. Na podlagi tega ogleda se je v razsodbi prepričal, da se čuvaj Mor ne moti v prepričanju. Tako je bil Mor oproščen, Wuthole pa sodno obremenjen kot tat. To je moža še bolj bolelo.

V drugi inštanci pa sedijo gospodje, ki so prepričanju svojega kolege zadali hud udarec, ki pa je še bolj v živo zadelo celo slavo penzioniranega „Fijaskota“. Pomagal jim je pri tem čuvaj Mor sam. Na vprašanje, če je bil že kaznovan, je trdovratno izjavil, da še ni bil nikdar v zaporu. A sodniki vedo vse. In še ko so Moru dokazali črno na belo, da ima že sam na sebi isti madež, katerega dolži svojega tovariša, je še tajil, še-le v zadnjem trenutku je priznal samo 24 ur, kaznovan pa je bil 3 dni. S tem pa je izbil sam dno svojemu pričevanju, da je Wutholeja videl kot tatu na strehi. Mor ima v črnih knjigah vnovič zapisanih 8 dni zavora, ne bo jih pa predsedel, ker je pomiloščen. „Fijasko“ pa še zdaj zasleduje svojega tatu, če ni med tem že nanj pozabil.

Vreme.

○ **Meteorologično poročilo.** 4. feb. Vreme 1. febr. se je vzdržalo pod uplivi zadnjega januarja. Barometer se je celo znižal na 726, tudi toplomer je padel na +11 C opoldne. Jugozapad je nadalje prinašal vlage polne oblake, na vetrovno prehodnih točkah je postalo precej vetrovno. — 2. februar je v splošnem že kazal na izvršujoči vremenski preobrat; čez dan oblačno, megleno, proti večeru se je pojavil prvi že gorak dež. Barometer se je do večera vzdržal na nižini 726, a na večer se je polagoma dvigal, dočim je toplomer padel na +8 C opoldne. — 3. februar je bil poučen za one, ki se preveč zanašajo na trenutno stanje barometra, ki se je konstantno in polagoma dvigal blizu do 730 in prinesel v opoldanskem času zjasnenje. Toda z ozirom na padec toplomera na +5 C in na vlago, ki se je skozi 3 dni nabirala od juga v nizkih plasteh in se je zbrala 3. februarja v zjutranjih urah v gosti megli, je bilo pričakovati padavine, kakor smo jo predvideli v zadnjem poročilu. In res se je okoli 15. ure nenadoma pojavil dež, izpočetka še gorak, a proti večeru se je ohladil do zmrzovanja v sne-

žinke. Dobili smo takozvano predzgodnje zimsko vreme, deževni sneg. Cim se pojavljuje severni veter, spremeni deževno sneženje v gosti suhi sneg, nato zjasnenje. Sedanje vremensko stanje stoji še vedno pod vplivom izrednega elementarnega procesa in imamo pričakovati vsaj do 8. februarja nestanovitno vreme.

Na pustno soboto 5. februarja vsi na

„Planinski ples“
pri Götzu v Mariboru. — **Vojška godba!**

Najnovejša poročila.

(Današnje beograjske in zagrebške vesti so vsled prekinjene zveze izostale.)

Izmenjava ratifikacij rapalskega pakta.

DKU Rim, 2. februarja. (Stefani.) Zunanji minister grof Sforza in jugoslovenski poslanik Antonijevič sta izmenjala ratifikacijske listine rapalske pogodbe. Imenovali so se italijanski delegati za komisijo, ki bo določila mejo med Italijo in Jugoslavijo in sicer 1. za Julijsko Benečijo, 2. za Dalmacijo in 3. za meje svobodne države Reke. Nadalje se je sestavila komisija za uređitev gospodarskih, finančnih in kulturnih stikov med obema državama.

Giolitti o socijalističnem gibanju v Italiji.

DKU Rim, 3. februarja. (Stefani.) V odgovor interpelacijam o notranji politiki je podal ministrski predsednik Giolitti sliko o socijalističnem gibanju v Italiji. Nikoli ni hotel uporabiti proti njim silo. Zasedba tovarn je delavcem pokazala, da niso trenutno v stanju, prevzeti vodstvo. V Fommu je pa moral delovati proti njim nasilno, da se prepreči priprave k novi vojni. Mnenja je, da tvori zopet upostavljeni mir in prepričanje vseh pustolovščin, kakor tudi ustvaritev zunanje politike, odkrito prijateljstvo z vsemi sosednimi državami in odkrito zaupanje do alirancev tudi jamstvo za dobro notranjo politiko. V Rusiji, pravi nadalje Giolitti, se bodo komunisti zelo varali v svojih principih, ker bodo pripravljali kmetje, ki so postali posestniki, novo meščansko kasto, kar se pa tiče položaja v provincah Emiglia in Romagna, bodo policija in sodne oblasti zadostovale, da zopet vzpostavijo vlado zakonov, kar žele vsi trezni meščani. Izvajanja Giolittija so odobravalе vse stranke, razen najskrajnejše levice.

Čehoslovaško-romunska pogajanja uklinjenja.

DKU Praga, 5. febr. Po vesti nekoga slovaškega lista so se pogajanja med romunsko in čehoslovaško komisijo za končno ureditev mej med obema državama razbila, ker zahteva Romunija del karpatske Rusije, ki je sedaj pod čehoslovaško upravo.

Velik izstop Čehov iz rimsko-katoliške cerkve.

DKU Praga, 3. feb. Z ozirom na predstoječe ljudsko štetje so uprizorile vse socijalistične stranke in svobodnemiselne organizacije sistematično propagando za velik izstop češkega prebivalstva iz rimsko-katoliške cerkve. Kakor poroča „Pravo Lidu“, je prijavilo samo v Peznu že 7000 oseb svoj izstop.

Boj med boljševiki in Angleži.

DKU London, 3. feb. Iz Teherana se poroča, da je napadel oddelek boljševikov preteklo nedeljo angleške čete v severozapadni Perziji. Pri tem je bilo usmrčenih 12 boljševikov. Na angleški strani ni bilo nikakih izgub.

Protest nemških dežel radi antantnih zahtev.

DKU Berlin, 3. febr. Večina dežel je vprizorila demonstracije radi blažnjih antantnih zahtev.

Sport.

Drzalna tekma na Bledu, razpisana za 6. februar, se radi neugodnih vremenskih razmer preloži na 13. februar.

Gospodarstvo, trgovina.

Borza 3. februarja.

Zagreb: Berlin 228—236, Italija 523—525, London 550—565, New-York 144—145, Pariz 990—1000, Praga 165—198, Švica 2300, Dunaj 21—21.54, Valute. Dolari 140—141, avs. krone 24—25, carski rublji 65—68, francoski franki 980, napoleond. 465—467, nemške marke 225—230, romunski lej 198—200, italijanske lire 513—516, čehoslovaške krone 172—0.

Dunaj: dinari 1862—1882, dolari 707—711, franc. franki 4930—4970, švic. franki 11175—11.225, lire 2740—2760, češke krone 875—881, madž. krone 123.00—125.—, nemške marke 1125—1130, poljske marke 81.00—84.00, funti 124.75—126.75.

Curich: Berlin 10.03, New-York 624, London 24, Pariz 44.15, Milan 22.65, Praga 8.—, Budimpešta 1.20, Zagreb 4.30, Varšava 0.90, Dunaj 17.2, avstrijske krone 1.30.

Davek na vojne dobičke. Na povabilo trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani so se zbrali dne 25. januarja t. l. zastopniki gospodarskih in stanovskih korporacij in organizacij v ta namen, da se posvetujejo o korakih, katere bi bilo storiti sprito prevelike izmere davka na vojne dobičke, ki zadeva gospodarske kroge. Po poročilu zborničkega referenta se je odobrila predložena spomenica ter so se formulirali predlogi. Sklenilo se je, poslati spomenico finančnemu ministru, trgovskemu ministru, delegatu finančnega ministra v Ljubljani. Sklenilo se je nadalje zainteresirati parla-

mentarce posameznih skupin ter naprositi člane Gospodarskega sveta, da spravijo vprašanje na razgovor v predstoječem zasedanju. Gospodarske korporacije priznavajo upravičenost davka na vojne dobičke, stoje pa na stališču, da davek ne more in ne sme segati tako daleč, da bi povzročil gospodarsko nesrečo. Spomenica postavlja sledeče postulate: 1. Davčna skala zakona z dne 16. februarja 1918 državni zakonik št. 66 je skrajni mejnik obdačbe vojnih dobičkov, katero bi moglo naše gospodarsko življenje prenesti. Vsako višje davčno breme bi seglo predaleč. Sedaj veljavne določbe je nadomestiti z davčno skalo ciljanega zakona. 2. Ravnovesje našega gospodarstva je ogroženo, ako se vnovič obdačijo prva vojna leta, ki so gospodarsko že zaključena, njih denos konsumiran, odnosno investiran. Naknadna obdačitev gospodarsko že zaključenih let je nedopustna in nesprejemljiva tudi zategadelj, ker obsega čas, ko še ni obstajala naša država. 3. Pri ugotovitvi davčne podlage je pripoznati odbitnost dohodnine in vojne davka. 4. Dokodki, ki so se svojčas pri prirejanju osebne dohodnine ugotovili in kontumaciam davkoplačevalca, ne morejo služiti za podlago odmere davka na vojne dobičke. V takih primerih je neobhodno potrebno, da se uvede novo postopanje. 5. Aktivirali je takoj in brez odlaganja v Sloveniji davčne komisije, ki bodo sodelovale pri prirejanju osebnih davkov. Pretečeno soboto je deputacija gospodarskih korporacij označila gospodu finančnemu delegatu spomenico osebno ter imela priliko, izraziti svoje prošnje in želje gospodu delegatu še v nekaterih drugih davčnih vprašanjih.

Minimalna carinska tarifa pri uvozu iz Nemške-Avstrije. Generalna direkcija carinarne poroča, da je na podlagi medsebojnega ugovora z Nemško Avstrijo od sedaj naprej za

vse predmete, koji se od tamkaj uvažajo, le minimalna carinska tarifa. V tem oziru treba je toraj priloženi deklaraciji vedno tudi poverenje zbornice, iz koje okolice je blago, oziroma tudi, da se carini prepusti tovarni list. Trgovski gremij.

Ocarinjenje blaga. Na opetovana vprašanja, ki se stavijo od strani trgovcev gremiju, da ima vsak trgovec blago, ki je po voznem listu na njega naslovljeno, pravico si sam izpolniti deklaracijo ter s svojim podpisom carini predložiti. V drugem oziru ima tudi pravico, da ima priliko si sam carinili vozni list, pa ako ni

na njega naslovljen, dati na svoje ime prepisati. Trgovski gremij. **Brodsko tovarna vagonov.** Nameravana ustanovitev tvornice vagonov in lokomotiv v večjem obsegu je zadela na precejšnje težkoče, ker zahtevajo ustanovitelji, sosebno madžarski finančniki, radi davkov in drugih vprašanj prevelike zahteve, tako da je postala ta industrijska akcija vprašanje.

Ne pozabite na naročnino!

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Mala oznanila.

Odda se v najem trgovski lokal. Naslov se izve v upravi. 150 2—2

Mladi psi pristihe volčje pasme se prodajo. Kje pove uprava. 151 2—2

Prijazno stanovanje, obstoječe iz kuhinje in ene velike sobe, s hlevi in obširnim vrtom na Pobrežju se zamenja s priličnim stanovanjem v mestu. Poizvedeti pri »Bratoš«, Meljska cesta 40. 152 2—2

Marlekinov kostum se prodaja. Tattenbachova ulica št. 15-I, vrata 5. 164

Tri breje kože se po ceni prodajo. Dopisi na Trko, pošto ležeče, Vurberk-Ptuj. 159

Lahko motorno kolo (Motor-Reve), 2 cilindra, dobro ohranjeno, se prodaja. Dravska ulica 11, gostilna.

Išče se mobilirana soba s prostim vhomom za enega ali dva gospoda. Ponudbe na upravo lista.

En velik štedilnik za vždati se prodaja. Vprašati v upravi lista.

Brivskega delavca

perisknega iščem. Vstop takoj 156 3—2

Vekoslav Gjurić
Jurčičeva ulica št. 9.

Kam gremo na koncert? V gostilno „Balkan“!

Domače kolne, vsakovrstne klobase, stari in novi ljutomercan itd. Postrežba najboljša!

Priporoča se

Franciška Ingolič.

Pozor! Pozor!

V gostilni

„Pri dravski brvi“

Strma ulica 11

dobijo se vsako soboto in nedeljo pečene ter vsaki dan povojene domače klobase.

Toči se pristno ljutomersko vino liter po K 32.—, banatsko po K 18.—. 166

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem sedaj nastavlil

izborna vino

naj pride vsak gost samo pokusiti! 158 3—1

Hinko Kosić

restavracija „Var. d. o. o.“
MARIBOR.

„TRIGLAV“

carinsko-posredniško poduzeće

Tih. S. Miloševića, Maribor

Zrinskega trg 5/1.
10—10 909*

MARIBORSKA TISKARNA D.O.O.

Centrala: Jurčičeva ul. 4. Podružnica: Strossmayerjeva ul. 5.

Izvršuje usa v tiskarsko, litografsko in kamnotiskarsko stroko spadajoča dela, kakor: knjige, brošure, cenike, računske zaključke, letake, lepake, vabila, račune, razpredelnice, pisma in pisemske zavitke, osmrtnice, posetke, račune ter vse tiskovine za občinske in druge urade. Naročila se točno izvrše ter se zaračunajo najceneje.

Centrala:
Telefon
št. 24.

Podružnica:
Telefon
št. 3/VI.

Tiskarna je opremljena z najmodernejšimi
: in najnovejšimi stroji in črkami. :